

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

(повна назва кафедри)

Допущено до захисту
завідувачка кафедри
д.е.н. проф. Лоханова Н.О.

(підпис)

«_____» листопада 2020 року

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра**

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою професійного/наукового спрямування

«Міжнародний облік, аналіз і оподаткування»

(назва освітньої програми)

за темою: «Облік та аудит зобов'язань: теоретичні аспекти та практика
(на прикладі ТОВ «ЮЖГАЗМОНТАЖ»)»

Виконавець:

студент факультету менеджменту, обліку та
інформаційних технологій

Амірян Артем Арсенович

(прізвище, ім'я ,по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

старший викладач

(науковий ступень, вчене звання)

Самострол Світлана Вячеславівна

(прізвище, ім'я ,по батькові)

/підпис/

Науковий консультант:

д.е.н. проф

(науковий ступень, вчене звання)

Лоханова Наталя Олексіївна

(прізвище, ім'я ,по батькові)

/підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1. Визначення, класифікація та оцінка зобов'язань.....	6
1.2. Порядок відображення на рахунках бухгалтерського обліку підприємства зобов'язань.....	20
1.3. Проблеми обліку зобов'язань в сучасних умовах в Україні.....	2 6
РОЗДІЛ 2. ДІЮЧА ПРАКТИКА ОБЛІКУ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ	9
2.1. Загальна характеристика ТОВ «ЮЖГАЗМОНТАЖ».....	29
2.2. Організація обліку зобов'язань на досліджуваному підприємстві.....	36
2.3. Економіко-математичне моделювання ефективності розрахунків з контрагентами.....	54
РОЗДІЛ 3. АУДИТ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ	60
3.1. Фінансовий аналіз зобов'язань в системі управління підприємством.....	60
3.2. Методичні та практичні аспекти аудиту зобов'язань на ТОВ «ЮЖГАЗМОНТАЖ».....	68
3.3. Напрями удосконалення обліку та контролю зобов'язань на підприємствах.....	79
ВИСНОВКИ	5
Список використаних джерел	0
Додатки	7

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах негативного впливу COVID-19 на сучасні тенденції глобалізації економіки, соціально-економічний розвиток України відбувається на фоні назрівання фінансово-економічної кризи, яка визначається в прояві формування нестабільних умов господарювання та зростанням боргів на всіх рівнях економічних відносин. Ця тенденція має негативний вплив на показники діяльності суб'єктів господарювання в цілому та на недосконалість фінансової інформації суб'єктів економіки України.

Найважливішою складовою інформаційного забезпечення економічного життя суспільства є фінансова звітність, яка надає інформацію про фінансовий стан підприємства зацікавленим особам, що використовують ці дані для прийняття рішень. Вагомою складовою фінансового стану суб'єкта господарювання є інформація про зобов'язання, їх динаміку зміни, що застосовується при оцінці платоспроможності чи фінансової стабільності підприємства. Особливо важливим це є в сучасних умовах, які передбачають грамотне використання займаного капіталу як одного із джерел фінансових ресурсів економічних суб'єктів, що дозволяє підвищувати ефективність діяльності останніх. Однак у нестабільних умовах господарювання це видається доволі складним завданням як для власників капіталу так і для вищого управлінського персоналу, який несе відповідальність перед користувачами фінансових звітів. Використання в господарській діяльності залучених засобів потребує організації належного контролю їх стану і трансформації, що вимагає формування достовірної інформації про обсяги, строки та умови погашення зобов'язань, повернення позикових коштів, нараховані за користування відсотки, очікувану економічну ефективність. У зв'язку з цим для вітчизняних підприємств усе більшої актуальності набуває проблематика організації ефективної системи обліку та аудиту зобов'язань для отримання повної та об'єктивної інформації з контролю стану зобов'язань, підвищення ефективності

управління діяльністю підприємства, підтримання його фінансової стійкості та платоспроможності, що і обумовило тему роботи.

Питанню обліку та аудиту зобов'язань присвячено досить багато праць вітчизняних і зарубіжних учених та науковців, зокрема таких, як: Ф.Ф. Бутинець, Н.І. Мельник, А.С. Верхоглядова, В.П. Шило, І.Г. Чалий, Л.П. Кулаковська, О.М. Петрук, О.М. Губачова, С.І. Стельмащук, П.С. Смоленюк, І.В. Орлов, Е.С. Хендриксен, М.Ф. Ван Бред та інші. Автори досліджували проблемні аспекти та займалися пошуком шляхів вдосконалення обліку та аудиту зобов'язань. Проте сучасні вимоги у сфері економічних відносин свідчать про необхідність подальших досліджень у цьому напрямку.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є обґрунтування теоретико-методичних і практичних аспектів обліку та аудиту зобов'язань на вітчизняних підприємствах, розробка шляхів удосконалення.

Мета дослідження обумовила завдання дослідження:

- розкрити сутність поняття, склад, класифікацію та оцінку зобов'язань;
- дослідити порядок відображення в обліку зобов'язань;
- дослідити особливості організації обліку зобов'язань базового підприємства;
- провести фінансовий аналіз зобов'язань досліджуємого підприємства;
- розкрити методичні та практичні аспекти аудиту зобов'язань;
- визначити напрями удосконалення обліку та контролю зобов'язань вітчизняних підприємств.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження виступає облік та аудит зобов'язань на ТОВ «ЮЖГАЗМОНТАЖ».

Предмет дослідження. Предметом дослідження є теоретико-методичні та практичні аспекти обліку, аналізу та аудиту зобов'язань підприємства.

Методи дослідження. У ході дослідження використовувалися загальнонаукові та спеціальні методи. Розкриття теоретичних положень в роботі при вивченні економічних явищ у розвитку й взаємозв'язку проводився з застосуванням діалектичного метода пізнання. При дослідженні методичних та

практичних аспектів обліку та аудиту - методи індукції та дедукції, методи теоретичного узагальнення, групування і порівняння, методи економічного та фінансового аналізу.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою виступають законодавчі і нормативні акти національного та міжнародного права, монографії та наукові статті, матеріали наукових конференцій, статистичні дані, ресурси мережі Інтернет, а також статутні та організаційно-розпорядчі матеріали, первинні документи, облікові реєстри та фінансова звітність підприємства, що досліджується.

Структура та обсяг работ. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (64 найменування) та 15-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 96 сторінок. Основний зміст викладено на 89 сторінках. Робота містить 22 таблиці, 6 рисунків.

ВИСНОВКИ

На підставі проведеного дослідження теоретико-методичних питань, критичної оцінки діючої практики обліку та аудиту зобов'язань на вітчизняних підприємствах було встановлено, що формування української економіки у сучасних реаліях пов'язане з вирішенням однієї з основних проблем - забезпечення ефективного управління зобов'язань, яке займає значну питому вагу у загальному обсязі активів суб'єктів господарювання. Саме це і визначило вибір теми дослідження.

Для досягнення мети у роботі розкрито теоретичні засади обліку зобов'язань. Досліджена економічна сутність, визначення, класифікація та оцінка зобов'язань у відповідності до вимог П(С)БО 11 «Зобов'язання». У процесі роботи виявлено, що на сьогодні існують певні проблеми при класифікації зобов'язань, зокрема:

- відсутність єдиного комплексного підходу при розробці різних типів класифікації зобов'язань;
- немає чіткого шляху формування та пошуку ознак, які б дозволяли проводити більш чітку класифікацію;
- недостатньо вивчена і досліджена така складова, як довгострокові зобов'язання.

На основі аналізу наукових праць і проведення досліджень в обліковій сфері виявлена сучасна проблематика обліку зобов'язань в системі управління підприємством, зокрема, встановлено:

- відсутність чіткої схеми деталізації та співвідношення різних видів зобов'язань у загальній структурі позикового капіталу;
- недосконалість організації обліку забезпечень, непередбачених зобов'язань та доходів майбутніх періодів;
- недостатньо інформаційне наповнення реєстрів аналітичного та синтетичного обліку зобов'язань.

Крім того, не визначений порядок визнання непередбачених зобов'язань

на позабалансовому рахунку 042 «Непередбачені зобов'язання» та розкриття їх у примітках - відсутній перелік достатніх документів, необхідних для підтвердження фактів інформації про наявність непередбаченого зобов'язання, яке може вимагати витрачання ресурсів (але повної впевненості щодо цього зобов'язання немає) в сумі очікуваних збитків. Водночас немає і вказівок на самостійне щодо обліку підприємством тих чи інших непередбачених зобов'язань.

Зазначено, що створення ефективної системи обліку зобов'язань вимагає розробки чіткої та досконалої їх класифікації та уніфікації способів оцінки.

В роботі розглянуто порядок відображення на рахунках бухгалтерського обліку зобов'язань та визначені головні особливості обліку зобов'язань на досліджуваному підприємстві - ТОВ «ЮЖГАЗМОНТАЖ». З'ясовано, що автоматизація обліку дебіторської заборгованості здійснюється за допомогою програми «1С: Бухгалтерія 7.7», що в цілому дозволяє підприємству отримувати необхідну інформацію про стан розрахунків з зобов'язань за визначені періоди.

Проведено фінансовий аналіз зобов'язань на досліджуваному підприємстві, за результатом якого можна зробити висновок, що ліквідність підприємства за 2019 рік покращилася, що є позитивним моментом в діяльності підприємства. Проте слід зазначити, що на ТОВ «ЮЖГАЗМОНТАЖ» можна значно поліпшити рівень платоспроможності за рахунок зростання оборотних активів та зменшення поточних зобов'язань. У цьому сенсі підприємству рекомендовано проводити заходи, які дозволять управляти зобов'язаннями, зокрема:

- контролювати стан розрахунків з клієнтами;
- стежити за співвідношенням дебіторської і кредиторської заборгованості: значне перевищення дебіторської заборгованості створює загрозу фінансовій стійкості і робить необхідним залучення додаткових джерел фінансування.

В процесі дослідження розглянуто нормативно-правове та інше інформаційне забезпечення аудиту зобов'язань, розкрито методичні аспекти проведення аудиту та вивчена діюча аудиторська практика на прикладі ТОВ «ЮЖГАЗМОНТАЖ».

За результатами перевірки відзначено, що зобов'язання ТОВ «ЮЖГАЗМОНТАЖ» на 31 грудня 2019 року відображені у фінансовій звітності, що додається, достовірно, в усіх суттєвих аспектах, відповідно до Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 №996- XIV (зі змінами та доповненнями) щодо складання фінансової звітності. Проте висловлена думка зі застереженням у зв'язку з тим, що не було отримано достатніх і належних аудиторських доказів щодо формування тимчасових податкових різниць та нарахування відстрочених податкових зобов'язань та зазначено, що підприємство має незавершена судову справу на суттєву суму, яка може в майбутньому вплинути на показники фінансового стану товариства.

Також не отримані достатні та належні аудиторські докази, щодо суми зобов'язання з виплат відпустки, але це не суттєво вплинуло на власний капітал підприємства в цілому.

При цьому система бухгалтерського обліку, що використовується товариством, відповідає обраній обліковій політиці, але існують дещо некоректні бухгалтерські проведення щодо ведення обліку за розрахунками з одержаних авансів та несуттєві наслідки в частині недотримання вимог законодавства щодо обов'язку з надання авансу підзвітній особі. Проте зазначені невідповідності не мають впливу на показники фінансової звітності і не перекручують інформацію, яка розкриває загальний фінансовий стан товариства.

На підставі дослідження сучасного стану обліку, даних проведеного аналізу та аудиту в роботі запропоновано напрями удосконалення обліку та контролю зобов'язань, а саме:

- з метою виконання вимог П(С)БО 17 та наказу про облікову політику товариства проводити облік сум податку на прибуток, який буде сплачуватися в наступних періодах з тимчасових податкових різниць, що підлягають оподаткуванню та відображати інформацію про відстрочені податкові зобов'язання в обліку та у Звіті про фінансовий стан;

- проводити облік непередбачених зобов'язань на позабалансовому рахунку 042 «Непередбачені зобов'язання» за обліковою оцінкою з інформації про наявність непередбаченого зобов'язання, яке може вимагати витрачання ресурсів (але повної впевненості щодо цього зобов'язання немає) в сумі очікуваних збитків в розрізі груп за рівнем впевненості та за контрактами. Розкривати у звітності згідно пункту 21 П(С)БО 11 стислий опис непередбачених зобов'язань, суми та рівня невизначеності щодо суми та строку погашення;

- згідно вимог П(С)БО 11 та положення про облікову політику товариства створювати та відображати в обліку та в фінансовій звітності забезпечення наступних (майбутніх) операційних витрат на відпустки працівників;

- для забезпечення достатності інформаційного наповнення реєстрів аналітичного та синтетичного обліку у програмі «1С: Бухгалтерія 7.7» при формуванні документу операції вказувати дату виникнення зобов'язання, дату строку оплати зобов'язання згідно умов договору та строк дії договору з метою формування аналітичних даних для контролю зобов'язань за строками погашення та прострочення платежів;

- постійно здійснювати звірки (бажано в електронній формі) взаємних вимог та зобов'язань та знаходити можливість впровадження найбільш раціональних способів погашення взаємної заборгованості контрагентів;

- своєчасно здійснювати контроль за співвідношенням дебіторської і кредиторської заборгованості;

- контролювати стан розрахунків за простроченими заборгованостями, враховуючи, що своєчасне продовження терміну дії заборгованості дозволить

уникнути втрат, які пов'язані з штрафними санкціями з прострочених зобов'язань згідно вимог договору;

- посилити заходи по збільшенню обсягу участі у державних тендерах, перемога у яких забезпечує надходження авансів по фінансуванню з боку державного або місцевого бюджету;

- своєчасно виявляти види зобов'язань, які, приводять до значного відтоку грошових коштів та пов'язані з оплатою значних сум штрафних санкцій, пені та судових витрат з простроченої заборгованості з оплати праці, по платежах до бюджету та позабюджетних фондів.

Як підсумок, зауважимо, що правильна організація облікової роботи та дієвий фінансовий контроль (зокрема: аналіз, аудит, внутрішній фінансовий контроль) дозволить оперативно моніторити ситуацію з зобов'язань, вчасно і вірно приймати управлінські рішення, уникати складних і суперечливих ситуацій з контрагентами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абалмасова Н.С. Удосконалення бухгалтерського обліку поточних зобов'язань в Україні на підставі міжнародного досвіду // Н.С. Абалмасова, В.С. Терещенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/11_EISN_2010/Economics/64247.doc.htm
2. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки : навч. посібник [2-ге вид., переробл. та доповн.] / П.Й. Атамас. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 387 с.
3. Бабаев Ю.А. Бухгалтерский учет и контроль дебиторской и кредиторской задолженности / Ю.А. Бабаев, А.М. Петров. – М. : ТК Велби, Проспект, 2004. – 424 с.
4. Баффет М. Як знайти ідеальну для інвестора компанію /М. Баффет, Д. Кларк. – Попуррі, 2009. – 79 с. Науковий вісник Ужгородського університету 2016 405
5. Бланк И.А. Финансовый менеджмент Т. 1 [2-е изд., перераб. и доп.] / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр. – 2004. – 656 с.
6. Боді Зві Фінанси: пер. с англ.: навч. посіб./ Зві Боді, Роберт Мертон - М.: Видавн. Дім «Вільямс», 2000.—592 с.
7. Бухгалтерский учет: [Учебник] / И. И. Бочкарёва, В. А. Бычков, и др. [под ред. Я. В. Соколова] – М.: ТК Велби, узд-во Проспект, 2004. – 768 с.
8. Бухгалтерський облік: історичний аспект. Результати дисертаційних досліджень Житомирської наукової бухгалтерської школи: [Монографія] – Житомир: ЖДТУ, 2006. – 620 с.
9. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів] / за редакцією проф. Ф.Ф. Бутинця. – 8-е вид., доп. і перероб. – житомир: ПП «Рута», 2009. 912 с.
10. Велш Глен А., Шорт Деніел Г. Основи фінансового обліку./ Пер. з англ. О. Мілін, О. Ткач – К.: Основи, 1999. – 943., с. 377

11. Верхоглядова Н.І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: [Навчально-практичний посібник] / Н.І. Верхоглядова, В.П. Шило, С.Б. Льїна та ін. К.: Центр учбової літератури, 2010. 536 с.
12. Гибезж Е. А., Невдах С. В. Способы снижения аудиторского риска. Международный экономический форум. 2015. № 31. С. 147–151.
13. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі:[Практичний посібник] / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – К.: Лібра, 2001. – 840 с
14. Господарський Кодекс України від 16.01.03 р. № 436-IV. Дата оновлення 16.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 03.08.2020).
15. Дзєбко И. Эффективное управление долгами // Экономическая конкуренция. – 2009. № 5. – С. 48 – 55. Режим доступа: www.consult.kharkov.ua
16. Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. URL: <https://usr.minjust.gov.ua/content/home> (Дата звернення 20.08.2020).
17. Загородній А.Г. Фінансовий словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк, Смовженко Т.С. – К.: Т-во «Знання», 2002. – 566 с.
18. Ізмайлова К. В. Сучасні технології фінансового аналізу: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2003. – 148 с.
19. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291. Дата оновлення 16.09.2019. URL: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/plan-rah/instrukciya-pro-zastosuvannya-1021038.html> (дата звернення: 03.06.2020).
20. Качалин В.В. Финансовый учет и отчетность в соответствии со стандартами ГААР / В.В. Качалин. – 4-е изд. – М.: Дело, 1998. – 432 с.

21. Кірейцев Г. Г. Фінансовий менеджмент: навч. посібн.[курс лекцій] / Г. Г. Кірійцева – Житомир: ЖІТІ, 2001. – 432 с.
22. Ковалев В.В. Финансовый анализ: Управление капиталом. Выбор инвестиций. Анализ отчетности [2-е изд., перераб. и доп.] / В.В. Ковалев. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 512с.
23. Коломієць Н. Становлення господарського зобов'язання як правової категорії / Н. Коломієць // Право України, 2006. - № 4, С. 48, 49 с.
24. Кулаковська Л. П., Піча Ю. В. Організація і методика аудиту : навч. посіб. Київ : Каравела, 2004. 568 с.
25. Ларсон Керміт Д. Основні принципи бухгалтерського обліку. У 2 т. / Ларсон Керміт Д., Уайльд Джон Дж., Чіапетта Бар ; пер. з англ., за наук. ред. Г. В. Григораш, Т. В. Герасимової. – Дніпропетровськ : Баланс Бізнес Букс, 2007. – 1336 с.
26. Нидлз Б. Принципы бухгалтерского учета /Б. Нидлз, Х. Андерсон, Д. Колдуэлл. – М.: Финансы и статистика, 2004. – 496 с.
27. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Видання 2016–2017 р. URL: <https://www.apu.net.ua/component/content/article/2-uncategorised/1151-miznarodni-standartikontrolu-yakosti-2016-2017>. (дата звернення 12.07.2020).
28. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансових звітів». URL: https://buhgalter911.com/public/uploads/msfo/2019/IAS%2001_ukr19.pdf. (дата звернення 12.06.2020).
29. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 «Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку». URL: https://buhgalter911.com/public/uploads/msfo/MSBO37_01012015.pdf (дата звернення 12.07.2020).
30. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи». URL:

- https://buhgalter911.com/public/uploads/msfo/MSBO37_01012015.pdf (дата звернення 12.07.2020).
31. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка». URL: https://buhgalter911.com/public/uploads/msfo/MSBO39_01012015_1.pdf (дата звернення 12.07.2020).
 32. Міжнародний стандарт фінансової звітності 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації». URL: https://buhgalter911.com/public/uploads/msfo/2019/IFRS%2007_ukr_2016.doc.pdf_Ukrainian-compressed.pdf (дата звернення 12.07.2020).
 33. Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 «Фінансові інструменти». URL: https://buhgalter911.com/public/uploads/msfo/2019/IFRS_9_Ukrainian-compressed.pdf (дата звернення 12.07.2020).
 34. Міжнародний стандарт фінансової звітності 16 «Оренда». URL: [https://buhgalter911.com/public/uploads/msfo/IFRS16%20ukr_AH%20\(1\)-compressed%20\(1\).pdf](https://buhgalter911.com/public/uploads/msfo/IFRS16%20ukr_AH%20(1)-compressed%20(1).pdf) (дата звернення 12.07.2020).
 35. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 412с.
 36. Морозова Є. П., Левчинський Д. Л. Основні засади аудиту кредиторської заборгованості згідно з міжнародними стандартами. Інтелект XXI. 2016. № 5. С. 17–19.
 37. Національне положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013. № 73. Дата оновлення 31.05.2019 URL: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/nacionalyне-pologhennya-standartu-1021081.html> (дата звернення 12.07.2020).
 38. НП(С)БОДС 128 «Зобов'язання», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 25.11.2014р. за № 93/18831. Дата оновлення 21.11.2014. URL: [https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-](https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/nacionalyне-pologhennya-standartu-1021081.html)

- rah/standart-buhgalterskogo-gos/nacionalnyne-pologheniya-standarty-1021789.html. (дата звернення 12.10.2020)
39. Нікітюк А.В. Аналітична оцінка дебіторської та кредиторської заборгованості / А.В.Нікітюк, О.Ф. Томчук. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rusnauka.com>.
 40. Овчарик Р. Ю. Аудит на базі комп'ютерних програм: продуктивність, рентабельність та тенденції розвитку. Інтернаука. Серія «Економічні науки». 2017. № 1. С. 68–72.
 41. Орлов І.В. Економічний та юридичний зміст трансформації зобов'язань: обліковий аспект / І.В. Орлов // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: С.І. Шкарбан (голов. ред.) та ін. – Тернопіль: Видавництво Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2010. – Вип. 7. – С. 393-396
 42. Орлов І.В. Бухгалтерський облік і контроль зобов'язань суб'єктів господарювання: теорія і методологія: [монографія]. Житомир: ждТУ, 2010. 400с.
 43. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: Затверджене Наказом МФУ від 31.01.2000 р. N 20. Дата оновлення 29.09.2020. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 12.10.2020).
 44. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти»: Затверджене Наказом МФУ від 29.09.2000 р. N 559. Дата оновлення 29.09.2020. URL: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersyкого-1021479.html> (дата звернення 12.10.2020).
 45. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток». Наказом МФУ від 28.12.2000 N 353 Дата оновлення 29.09.2020 URL: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersyкого-1021486.html> (дата звернення 12.10.2020)

46. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів». Наказом МФУ від 10.08.2000 N 193 Дата оновлення 29.09.2020 URL: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021486.html> (дата звернення 12.10.2020).
47. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін». Наказом МФУ від 18.06.2001 N 303 Дата оновлення 29.09.2020. URL: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021489.html> (дата звернення 12.10.2020).
48. Податковий Кодекс України № 2755-VI від 02 груд. 2010 р. Дата оновлення 13.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення 12.09.2020).
49. Потриваєва Н. В., Громова Я. М. Удосконалення аудиту поточних зобов'язань у взаємозв'язку з оптимізацією облікового процесу. Вісник аграрної науки Причорномор'я. 2018. Вип. 2. С. 11–15.
50. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України № 2258-VIII від 21.12.2017р. Дата оновлення 01.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення 12.10.2020 р.).
51. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XV. Дата оновлення 03.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 03.10.2020).
52. Райан Б. Стратегический учет для руководителя / пер. с англ. ; под ред. В. А. Микрюкова. М. : Аудит, ЮНИТИ, 1998. 214 с.
53. Рудницький В. С. Методологія і організація аудиту зобов'язань : монографія. Тернопіль : Економічна думка, 2011. 196 с.

54. Сафарова А.Т. Проблеми оцінки поточних зобов'язань у бухгалтерському обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://vlp.com.ua/files/90_1.pdf
55. Стоун Д. Бухгалтерський учет и финансовый анализ / Д. Стоун, - пер. С англ. Ю.А. Огибин , Г.А. Огибив. – М.: Сирин, 1998. – 302 с.
56. Сурніна К.С. Удосконалення обліку дебіторської і кредиторської заборгованості промислових підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к.е.н.: 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / К.С. Сурніна. – Луганськ, 2002. – 19с.
57. Стельмашук А.М. Бухгалтерський облік: [Навчальний посібник] / А.М. Стельмашук, П.С. Смоленюк. К.: Центр учбової літератури, 2007. 528 с.
58. Травінська С.І. Класифікація поточних зобов'язань в законодавстві та бухгалтерському обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://bukuniver.edu.ua/Applications/zbirnik/n6/31_Klas.pdf
59. Усач Б. Ф. Аудит : навч. посіб. 3-тє вид., перероб. і допов. Київ : Знання, 2004. 231 с. 11.
60. Фінансовий контроль: міжнародний досвід: науково-практичне видання / за ред. проф. Г. М. Азаренкової. Київ : УБС НБУ, 2013. 429 с.
61. Хендриксен Э.С. Теория бухгалтерского учета: [пер. с англ.] / Э.С. Хендриксен, М.Ф. Ван Бреда / Под ред. проф. Я.В. Соколова. М.: Финансы и статистика, 2000. 576 с. 13.
62. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. Дата оновлення 16.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 03.10.2020)
63. Чалий І. Бухоблік для дорослих. МСФЗ-трансформація. Управління прибутком. Податки. х.: Фактор, 2011. 400 с.
64. Lebedyk H., Yatsenko V. Features of accounting liability of enterprises of Ukraine. Економіка і регіон. 2018. № 3. С. 88–94. ЕКОНОМІКА ОБЛІК І АУДИТ БІЗНЕСІНФОРМ № 6 '2019 209 www.business-inform.net

